

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/151/123/93

◆ OCENA PRACY RZĄDU HANNY SUCHOCKIEJ
◆ NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY KRAJU
◆ PREFERENCJE CO DO SKŁADU NOWEGO RZĄDU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, PAŹDZIERNIK 1993

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

W wyniku wyborów parlamentarnych kadencja rządu Hanny Suchockiej dobiega końca. W tydzień po wyborach przegranych przez partie koalicji rządowej ogólna ocena pracy ustępującego rządu była nieco lepsza niż w sierpniu, w trakcie kampanii wyborczej¹.

Ocena ta pogarszała się systematycznie już od wiosny bieżącego roku. W sierpniu po raz pierwszy opinie negatywne przeważały nad pozytywnymi. Obecnie tendencja ta została odwrócona i ponownie zaznaczyła się niewielka przewaga wskazań pozytywnych. Można przypuszczać, że na pogorszenie opinii w sierpniu wpłynęła krytyka polityki rządu towarzysząca każdej kampanii wyborczej.

Tabela 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności obecnego rządu premier Hanny Suchockiej od czasu objęcia przezeń władzy?
w procentach

Kategorie odpowiedzi	Wskazania respondentów według terminów badań:								
	XI	XII	I	III	V	VI	VII	VIII	IX
	1992 r.		1993 r.						
Bardzo dobrze	3	3	3	4	4	3	5	2	3
Raczej dobrze	48	44	52	50	44	48	44	38	42
Raczej źle	17	28	21	26	34	27	29	34	30
Bardzo źle	3	5	4	4	7	7	9	10	9
Trudno powiedzieć	29	20	20	16	11	15	14	16	16

Rząd Hanny Suchockiej lepiej niż pozostali badani oceniają mieszkańcy dużych miast (pow. 100 tys. ludności), osoby z wyższym wykształceniem i respondenci mający dobre warunki materialne². Najgorzej oceniają go rolnicy i robotnicy niewykwalifikowani.

¹ Sondaż "Aktualne problemy i wydarzenia" (39) zrealizowano w dniach 24 - 29 września 1993 r. na 1135-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Patrz aneks.

Praca rządu została poddana szczegółowej ocenie w czterech dziedzinach: gospodarczej, polityki socjalnej, przestrzegania prawa i polityki zagranicznej.

Najlepiej została oceniona **polityka zagraniczna**. Odsetek ocen niedostatecznych jest tu niewielki, a oceny dobre zdecydowanie przeważają nad dostatecznymi. Ta dziedzina także we wcześniejszych badaniach miała najlepsze notowania.

Działalność rządu w sprawach **gospodarczych** blisko połowa badanych ocenia na **dostatecznie**, a jedna trzecia na niedostatecznie. Pozostałe dwie dziedziny otrzymały najwięcej niedostatecznych, przy czym w zakresie polityki socjalnej oceniła je tak ponad połowa badanych.

Zmiany w ocenach poszczególnych dziedzin pracy rządu są - w porównaniu z wynikami marcowymi, kiedy to po raz ostatni zadano to pytanie - niewielkie. **Poprawiło** się nieco postrzeganie działalności rządu **w dziedzinie gospodarczej** (spadek liczby ocen niedostatecznych o 6 punktów procentowych). Wiąże się to zapewne z równoczesną poprawą ocen sytuacji gospodarczej kraju³. W zasadzie **bez zmian** pozostały oceny **polityki zagranicznej i przestrzegania prawa**.

Pogorszeniu uległy natomiast oceny działalności rządu w **dziedzinie polityki socjalnej** (wzrost ocen niedostatecznych o 8 punktów).

Trzeba dodać, że wcześniej, między listopadem '92 a marcem '93, z wyjątkiem polityki zagranicznej oceny uległy pogorszeniu.

Tabela 2. Jak Pan(i) ocenia dotychczasową działalność rządu w dziedzinie gospodarczej?

w procentach

Kategorie odpowiedzi	Wskazania respondentów według terminów badań		
	XI '92	III '93	IX '93
Bardzo dobrze	0	0	1
Dobrze	13	11	11
Dostatecznie	47	44	47
Niedostatecznie	25	37	31
Trudno powiedzieć	15	8	10

³ Por. komunikat CBOS "Nastroje społeczne we wrześniu 93".

Tabela 3. Jak Pan(i) ocenia dotychczasową działalność rządu w dziedzinie polityki socjalnej?

w procentach

Kategorie odpowiedzi	Wskazania respondentów według terminów badań		
	XI '92	III '93	IX '93
Bardzo dobrze	0	1	0
Dobrze	10	7	5
Dostatecznie	39	35	31
Niedostatecznie	36	47	54
Trudno powiedzieć	15	10	10

Tabela 4. Jak Pan(i) ocenia dotychczasową działalność rządu w dziedzinie przestrzegania prawa?

w procentach

Kategorie odpowiedzi	Wskazania respondentów według terminów badań		
	XI '92	III '93	IX '93
Bardzo dobrze	1	0	0
Dobrze	16	11	13
Dostatecznie	32	37	31
Niedostatecznie	31	38	42
Trudno powiedzieć	20	14	14

Tabela 5. Jak Pan(i) ocenia dotychczasową działalność rządu w dziedzinie polityki zagranicznej?

w procentach

Kategorie odpowiedzi	Wskazania respondentów według terminów badań		
	XI '92	III '93	IX '93
Bardzo dobrze	6	3	5
Dobrze	35	35	36
Dostatecznie	24	34	24
Niedostatecznie	7	9	9
Trudno powiedzieć	28	19	26

Czy rząd Hanny Suchockiej zrobił wiele czy też niewiele, aby poprawić sytuację w kraju? Blisko jedna trzecia badanych uważa, że zrobił wiele, ale nie wszystko. Nieco mniejsza grupa wyraża pogląd, że zrobił niewiele. Zdecydowanie krytyczną opinię - "nie zrobił nic" - wypowiada tylko co dziesiąty badany i są to najczęściej osoby z wykształceniem podstawowym, respondenci najgorzej sytuowani oraz robotnicy niewykwalifikowani. Warto zauważyć, że aktywni zawodowo robotnicy niewykwalifikowani są bardziej krytyczni niż bezrobotni.

Na analogiczne pytanie odpowiadali ankietowani po ustąpieniu rządów Tadeusza Mazowieckiego i Jana Olszewskiego. Na tle swych poprzedników rząd Hanny Suchockiej został oceniony lepiej od rządu Jana Olszewskiego, ale równocześnie gorzej niż rząd Tadeusza Mazowieckiego.

Tabela 6 w procentach

Czy Pana(i) zdaniem, rząd premiera...	Mazowieckiego* (XII '90)	Olszewskiego (VI '92)	Suchockiej (IX '93)
- zrobił wszystko, aby poprawić sytuację w kraju	4	1	1
- zrobił wiele, ale nie wszystko	40	11	29
- równie wiele zrobił, co zaniedbał	28	15	25
- niewiele zrobił	17	30	28
- nie zrobił nic, aby poprawić sytuację kraju	4	26	11
Trudno powiedzieć	7	17	6

* Inne sformułowanie pytania: "...większość ludzi uważa, że..."

Zadaliśmy też pytanie o ocenę stanu gospodarki, nastrojów społecznych, sytuacji Polski na arenie międzynarodowej, materialnych warunków życia ludzi i "jakości życia" ("ludziom żyło się najłatwiej") w okresie sprawowania rządów przez poprzednich premierów III RP i ostatniego premiera PRL.

Tabela 7

w procentach

Proszę ocenić, za rządów którego z premierów...	Wskazania respondentów na rządy:					Zawsze tak samo	Trudno powiedzieć
	Rakowskiego	Mazowieckiego	Bieleckiego	Olszewskiego	Suchockiej		
- materialne warunki życia ludzi były najlepsze	32	22	2	1	6	18	19
- ludziom żyło się najłatwiej	23	18	4	3	11	29	12
- gospodarka była w najlepszym stanie	21	16	3	3	17	15	25
- nastroje wśród ludzi były najlepsze	11	48	4	3	7	11	16
- sytuacja Polski na arenie międzynarodowej była najlepsza	5	24	4	1	31	9	26

Kadencja rządu Hanny Suchockiej została oceniona najlepiej za sytuację Polski na arenie międzynarodowej. Pod względem stanu gospodarki **okres rządów Hanny Suchockiej został oceniony na tym samym poziomie co okres Tadeusza Mazowieckiego, a nieco gorzej niż Mieczysława Rakowskiego.**

Jeśli przyjąć, że ocena rządu Rakowskiego - jako ostatniego rządu PRL - wyraża stosunek do ówczesnej rzeczywistości, to warto zwrócić uwagę na różnicowania tego stosunku. Stan gospodarki, "łatwość życia" oraz materialne warunki życia ludzi najlepiej w okresie rządów Rakowskiego oceniają badani niezadowoleni ze swojej obecnej sytuacji materialnej, osiągający dochody miesięczne na osobę nie przekraczające miliona zł, mieszkańcy wsi oraz miast średniej wielkości, rolnicy, bezrobotni i robotnicy.

Największa grupa badanych jest zdania, że gospodarka była w najlepszym stanie za czasów Rakowskiego, a więc przed reformą Balcerowicza. Gdy jednak zsumujemy wskazania na rządy realizujące reformę, okaże się, że wyraźnie przeważają (o 18 punktów) opinie, iż po roku 1989 stan gospodarki był lepszy niż u schyłku PRL.

To samo dotyczy ocen w kategoriach "materialne warunki życia były najlepsze" i "ludziom żyło się najłatwiej". Największe odsetki głosów otrzymał tu rząd Rakowskiego. Gdy jednak uwzględnić przełom roku 1989, jaki dzieli ten rząd od rządu Mazowieckiego i późniejszych, obraz nieco się zmienia. Pod względem "łatwości życia" o 13 punktów

procentowych więcej głosów pada na rządy III RP niż na PRL. Pod względem oceny "materialnych warunków życia ludzi" z kolei opinie są niemal wyrównane. Być może jest tak, że stereotypowa opinia "za komuny było lepiej" modyfikuje się, gdy zapytać bardziej konkretnie, kiedy, w jakim roku czy okresie.

Tylko nieliczni respondenci uważają, że rządy Jana Krzysztofa Bieleckiego i Jana Olszewskiego zasługują na najlepszą ocenę w każdej z poruszonych dziedzin.

Kto w nowym rządzie?

Zadaniem nowo wybranego Sejmu będzie przede wszystkim sformowanie nowego rządu. Badanych zapytaliśmy, którą z partii wchodzących do Sejmu⁴ chętnie widzieliby w rządzie, a którą w opozycji.

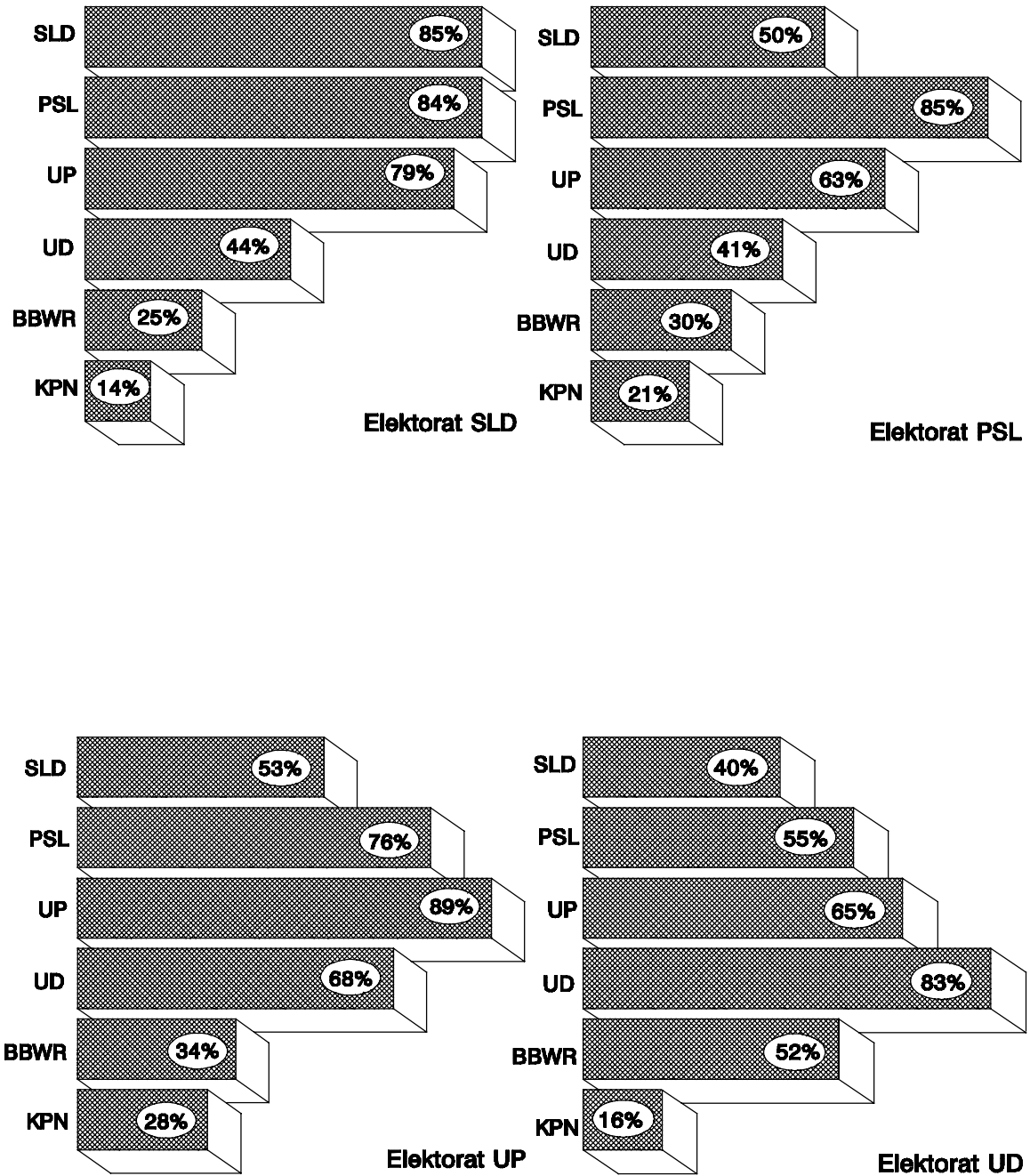
Tabela 8

w procentach

Ugrupowania polityczne	Żadna z partii nie zdobyła wystarczającej liczby miejsc w Sejmie, by móc samodzielnie utworzyć rząd. Czy wolałby Pan(i), żeby [wymieniona partia] była:		
	w składzie nowego rządu	w opozycji	Trudno powiedzieć
Sojusz Lewicy Demokratycznej	47	28	25
Polskie Stronnictwo Ludowe	65	15	20
Unia Pracy	58	17	25
Unia Demokratyczna	47	26	27
Bezpartyjny Blok Wspierania Reform	34	35	31
Konfederacja Polski Niepodległej	24	47	29

⁴ W czasie badania były już znane wyniki wyborów.

RYS. 1-4. AKCEPTACJA UDZIAŁU POSZCZEGÓLNYCH UGRUPOWAŃ W RZĄDZIE

Preferencje badanych dotyczące udziału poszczególnych partii w nowym rządzie kształtują się nieco inaczej niż rozkład sił w parlamencie. Największą akceptację społeczną zyskuje udział w rządzie PSL-u, a na drugim miejscu - Unii Pracy. Udział w rządzie najsilniejszej partii w parlamencie - SLD - aprobuje nieco mniej niż połowa badanych, tyle samo, co udział deklarującej opozycyjność UD.

Jak natomiast kształtowały się odpowiedzi na to pytanie w elektoratach poszczególnych partii? Przypominamy, że w czasie realizacji sondażu były już znane wyniki wyborów, prowadzone były również rozmowy w sprawie utworzenia koalicji rządowej.

Na rysunkach 1-4 przedstawiono, jakie odsetki elektoratów poszczególnych partii widziałyby chętnie daną partię w rządzie.

Trójstronna koalicja SLD-PSL-UP jest najchętniej widziana przez elektorat SLD. Zwolennicy PSL obok własnej partii chętnie widzieliby UP. Udział w rządzie SLD akceptują oni w niewiele większym stopniu niż udział UD, tak krytykowanej za politykę dotychczasowych rządów. Z kolei elektorat UP chętniej widziałby w rządzie UD niż SLD.

Najważniejsze problemy kraju

Jakie są, w odczuciu społecznym, najważniejsze problemy, przed którymi stoi nasz kraj? Zapytaliśmy o to w formie otwartej, to znaczy badani sami, spontanicznie formułowali problemy, które uważają za najważniejsze. Tylko 2% ogółu respondentów nie potrafiło wskazać najważniejszego problemu.

Zdecydowanie na pierwszym miejscu znalazło się **bezrobocie**, wymieniane przez 58% ogółu badanych⁵.

Drugie miejsce pod względem częstości wskazań zajmuje **gospodarka**. Problemy gospodarcze (poza wypowiedziami o rolnictwie, które wyodrębniliśmy w osobną kategorię) jako najważniejsze dla kraju wymieniło łącznie 47% badanych. Były to zarówno wypowiedzi ogólne, mówiące o gospodarce i konieczności jej uzdrowienia, jak i bardziej szczegółowe.

⁵ Każdy z badanych mógł wskazać trzy problemy.

Wskazywano więc na konieczność przełamania recesji (5% ogółu), opanowania inflacji (4%), ratowania (niektórzy formułowali to jako "zaprzestanie niszczenia") zakładów państwowych (4%). Mówiono również o konieczności rozwiązania problemu budownictwa mieszkaniowego (4%). Odrębną grupę problematyki gospodarczej stanowi prywatyzacja. Poruszyło tę sprawę ogółem 8% badanych, ale złożyły się na to zarówno wypowiedzi pozytywne, wskazujące na kontynuowanie, przyśpieszenie prywatyzacji (3%), jak i negatywne - postulujące jej wstrzymanie, mówiące o patologiach tego procesu, wyprzedzący za bezcen, wyprzedzący obcym itp. (5% ogółu).

Do kategorii problemów gospodarczych zaliczyliśmy także wypowiedzi krytyczne wobec systemu podatkowego, postulujące obniżenie ich, bardziej sprawiedliwe rozłożenie itp. Wskazywało na nie 3% ogółu badanych.

Na trzecim miejscu znalazła się **problematyka socjalna**, poruszona przez **30%** badanych. Złożyły się na to takie sprawy, jak sytuacja emerytów i rencistów (7%), opieka nad najbiedniejszymi (8%), sytuacja młodzieży, jej trudny start życiowy itp. (4%), służby zdrowia (4%/), oświaty (3%/) i inne. Warto też zwrócić uwagę na 5% wypowiedzi postulujących bezpośrednią ingerencję państwa w sprawy płac i cen.

Kolejne miejsca zajmują **problemy rolnictwa (17%)** oraz **sytuacja materialna społeczeństwa (16%)** traktowana ogólnie.

Najważniejszy problem kraju w **sytuacji politycznej** widzi **13%** badanych. W tej grupie spraw wymieniano przede wszystkim stabilizację polityczną (7% wypowiedzi) oraz sprawy związane z tworzeniem nowego rządu - aby był trwały, "dobry", stabilny, "rozsądny" itp. Łącznie na sprawy związane z nowym rządem jako na najważniejszy problem kraju wskazywało 4% badanych.

Wreszcie sprawy związane **ładem i porządkiem** w państwie wymieniło **11%** badanych. Dotyczyły one najczęściej bezpieczeństwa obywateli i walki z przestępczością (6%), a w dalszej kolejności afer, korupcji, "rozkradania Polski" (3%) oraz konieczności ujednoczenia bądź zmiany reformy prawa.

Odrębne, wskazywane już tylko przez nieliczne osoby problemy to sprawy związane z **bezpieczeństwem kraju** i ogólniej **polityką międzynarodową (3%)** oraz **ochrona środowiska (1%)**.

Identyczne pytanie zadaliśmy we wrześniu '92. Co zmieniło się przez ten rok w społecznym postrzeganiu problemów kraju?

Tabela 9

w procentach

Wymieniane problemy	Wskazania respondentów	
	IX '92	IX '93
Bezrobocie	47	58
Gospodarka	45	47
Sprawy socjalne	22	30
Rolnictwo	14	17
Poziom życia	14	16
Stabilizacja polityczna	19	13
Prawo i porządek	8	11
Polityka międzynarodowa	-	3
Ochrona środowiska	1	1
Inne	3	2

Zmiany w postrzeganiu najważniejszych problemów kraju, jakie uwidoczniły się obecnie w porównaniu z sytuacją sprzed roku, są niewielkie, ale znamienne. Nadal najważniejsze problemy to: bezrobocie, gospodarka i polityka socjalna. Obecnie jednak grupy osób wymieniające bezrobocie i politykę socjalną są znacznie większe. Natomiast po ostatnich wyborach rządziej akcentowana jest jako problem stabilizacja polityczna. Pojawiła się też nowa kategoria spraw, uprzednio niemal wcale nie występująca - problemy związane z sytuacją międzynarodową kraju.

★

★ ★

Odchodzący rząd Hanny Suchockiej, mimo przegranych wyborów, nie jest oceniany źle. Spośród czterech rządów "solidarnościowych" lokuje się on - według wyników naszych badań - na drugiej pozycji - po rządzie Tadeusza Mazowieckiego.

Blisko połowa badanych wystawiła mu ogólnie pozytywną ocenę. Najgorzej oceniany jest za swoją politykę socjalną, najlepiej - za politykę zagraniczną, ale i w dziedzinie gospodarczej ponad połowa respondentów wystawiła mu ocenę co najmniej dostateczną.

Za najważniejszy problem kraju uważane jest bezrobocie, a następnie gospodarka i szeroko rozumiane sprawy socjalne. Stopień odczuwania bezrobocia i spraw socjalnych jako problemów pierwszoplanowych nasilił się w ciągu ostatniego roku. Tym sprawom więc - obok problemów gospodarczych - będzie musiał stawić czoło nowy rząd.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. bielsko-podlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Ocena pracy rządu Hanny Suchockiej

(%)

	Dobra	Zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	45	39	16	1134
Płeć				
Mężczyźni	46	42	12	535
Kobiety	44	36	20	599
Wiek				
do 24 lat	49	35	16	123
25-34	53	36	10	179
35-44	49	38	13	267
45-54	38	45	17	204
55-64	38	43	19	188
65 lat i więcej	44	31	25	172
Miejsce zamieszkania				
Wieś	41	41	18	434
Miasto do 20 tys.	43	41	17	121
od 21 do 100 tys.	39	45	16	225
101-500 tys.	54	33	13	212
501 tys. i więcej mieszk.	55	29	16	142
Region				
Północny	47	43	10	154
Zachodni	47	39	14	117
Środkowozachodni	37	44	19	159
Środkowy	39	37	23	205
Wschodni	44	42	14	120
Południowo-wschodni	48	37	15	185
Południowo-zachodni	52	31	16	193
Wykształcenie				
Podstawowe	35	44	21	419
Zasadnicze zawodowe	46	39	14	302
Średnie	53	32	15	324
Wyższe	57	32	11	89
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier. i inteligencja	56	36	9	65
Prac. umysł. niż. szczebla	53	32	15	110
Pracownicy fiz.- umysł.	59	25	15	52
Robotnicy wykwalifikowani	43	43	14	115
Robotnicy niewykwalifik.	33	54	13	67
Rolnicy	36	46	18	84
Prywatni przedsiębiorcy	52	37	11	60
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	43	37	21	366
Uczniowie i studenci	68	20	12	34
Bezrobotni	34	54	12	91
Gospodynie domowe i inni	47	33	19	88
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys. zł.	22	59	18	85
500 tys. - 999 tys.	41	44	16	255
1000 tys. - 1499 tys.	44	39	18	305
1500 tys. - 1999 tys.	55	32	13	204
2000 tys. i powyżej	52	32	16	254
Ocena własnych war. mater.				
Złe	34	49	16	527
Średnie	51	31	18	456
Dobre	62	25	13	151
Zainteresowanie polityką				
Duże	55	37	8	149
Średnie	51	38	11	456
Małe lub żadne	37	39	23	529
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	43	31	26	52
Raz w tygodniu	46	36	18	656
Kilka razy w roku	44	42	15	334
W ogóle nie uczestniczy	41	50	9	90
Poglądy polityczne				
Lewica	41	47	12	245
Centrum	46	41	13	288
Prawica	63	27	10	269
Trudno powiedzieć	33	39	28	330

Tabela 2. Czy rząd premier Hanny Suchockiej: 1 - zrobił wiele, ale nie wszystko, aby poprawić sytuację kraju; 2 - równie wiele zrobił, co zaniedbał; 3 - niewiele zrobił; 4 - nie zrobił nic, aby poprawić sytuację kraju; 5 - trudno powiedzieć

(%)

	1	2	3	4	5	Liczba osób
Ogółem	31	26	28	10	5	1135
Płeć						
Mężczyźni	33	27	24	12	4	536
Kobiety	30	24	31	9	6	599
Wiek						
do 24 lat	31	32	26	5	6	123
25-34	39	21	24	11	5	179
35-44	28	33	26	11	3	267
45-54	30	32	29	10	6	205
55-64	28	24	31	11	6	188
65 lat i więcej	32	16	32	11	9	172
Miejsce zamieszkania						
Wieś	26	23	30	12	8	435
Miasto do 20 tys.	36	20	30	6	7	121
od 21 do 100 tys.	26	29	29	11	5	225
101-500 tys.	36	27	25	10	2	212
501 tys. i więcej mieszk.	41	28	21	6	4	142
Region						
Północny	35	25	28	10	3	154
Zachodni	25	36	28	10	1	117
Środkowozachodni	24	21	34	16	5	159
Środkowy	31	26	24	10	9	205
Wschodni	28	24	31	10	7	121
Południowo-wschodni	31	30	28	6	5	185
Południowo-zachodni	39	20	25	10	7	193
Wykształcenie						
Podstawowe	21	23	33	14	8	420
Zasadnicze zawodowe	33	21	28	11	7	302
Średnie	40	29	23	7	2	324
Wyższe	37	40	22	0	0	89
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	37	45	17	1	0	65
Prac.umysł.niż.szczębla	38	30	23	9	1	110
Pracownicy fiz.-umysł.	38	33	13	11	7	52
Robotnicy wykwalifikowani	27	29	29	11	5	115
Robotnicy niewykwalifik.	20	29	27	16	8	67
Rolnicy	17	25	29	13	15	85
Prywatni przedsiębiorcy	38	16	34	7	4	60
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	31	20	31	12	6	366
Uczniowie i studenci	44	37	8	7	3	34
Bezrobotni	22	25	37	11	5	91
Gospodynie domowe i inni	40	19	31	7	4	88
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 500 tys.zł	16	25	29	21	9	86
500 tys. - 999 tys.	28	21	34	11	7	255
1000 tys. - 1499 tys.	28	32	24	12	5	305
1500 tys. - 1999 tys.	39	24	23	10	4	204
2000 tys. i powyżej	38	26	28	5	3	254
Ocena własnych war. mater.						
Złe	22	24	32	15	7	528
Średnie	36	30	24	7	4	456
Dobre	49	18	25	3	6	151
Zainteresowanie polityką						
Duże	41	28	25	5	1	149
Średnie	36	29	24	9	2	456
Małe lub żadne	24	21	32	12	10	530
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	26	22	34	10	7	52
Raz w tygodniu	32	25	27	10	6	656
Kilka razy w roku	32	25	28	10	5	335
W ogóle nie uczestniczy	26	33	27	12	2	90
Poglądy polityczne						
Lewica	22	28	33	15	2	245
Centrum	32	32	26	7	4	288
Prawica	49	24	17	9	2	270
Trudno powiedzieć	22	20	35	10	12	330

Tabela 3. Proszę ocenić, za rządów którego z premierów ludziom żyło się najłatwiej.
1. Rakowskiego; 2. Mazowieckiego; 3. Bieleckiego; 4. Olszewskiego; 5. Suchockiej;
6. Zawsze tak samo; 7. Trudno powiedzieć

(%)

	1	2	3	4	5	6	7	Liczba osób
Ogółem	24	19	4	3	11	29	12	1135
Płeć								
Mężczyźni	26	19	4	3	13	27	9	536
Kobiety	21	18	4	2	9	31	15	599
Wiek								
do 24 lat	25	15	2	1	9	27	21	123
25-34	18	23	4	4	14	27	11	179
35-44	23	19	3	2	9	35	9	267
45-54	24	20	4	2	10	25	14	205
55-64	25	18	7	4	8	29	10	188
65 lat i więcej	26	15	4	2	15	26	12	172
Miejsce zamieszkania								
Wieś	30	13	2	4	10	30	11	435
Miasto do 20 tys.	22	18	7	3	10	28	13	121
od 21 do 100 tys.	25	20	5	2	8	24	16	225
101-500 tys.	15	28	4	2	12	30	10	212
501 tys. i więcej mieszk.	16	19	5	1	17	32	10	142
Region								
Północny	25	20	4	1	8	31	11	154
Zachodni	20	27	2	1	14	27	9	117
Środkowozachodni	29	15	4	7	12	25	9	159
Środkowy	22	16	3	1	10	36	12	205
Wschodni	23	15	4	6	5	30	10	121
Południowo-wschodni	30	12	5	3	11	26	20	185
Południowo-zachodni	18	26	4	0	15	26	12	193
Wykształcenie								
Podstawowe	26	14	4	3	10	29	13	420
Zasadnicze zawodowe	26	12	3	4	12	34	9	302
Średnie	19	23	3	1	12	26	15	324
Wyższe	19	49	5	1	6	16	5	89
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	17	42	3	1	12	17	9	65
Prac.umysł.niż.szczębla	16	25	1	3	8	30	16	110
Pracownicy fiz.- umysł.	12	16	6	4	17	29	16	52
Robotnicy wykwalifikowani	32	8	4	3	15	27	10	115
Robotnicy niewykwalifik.	17	16	0	3	5	53	6	67
Rolnicy	35	8	1	5	8	28	16	85
Prywatni przedsiębiorcy	16	24	4	5	12	29	10	60
Bierni zawodowo								
Renciści i emeryci	25	17	5	2	12	27	11	366
Uczniowie i studenci	20	9	4	0	12	29	26	34
Bezrobotni	30	18	4	1	3	28	16	91
Gospodynie domowe i inni	22	24	5	2	12	29	6	88
Dochody na jedną osobę								
Poniżej 500 tys.zł	32	16	5	3	6	29	9	86
500 tys. - 999 tys.	30	11	3	4	9	31	12	255
1000 tys. - 1499 tys.	25	19	4	3	10	31	9	305
1500 tys. - 1999 tys.	19	23	3	1	14	27	13	204
2000 tys. i powyżej	18	22	6	2	14	25	13	254
Ocena własnych war. mater.								
Złe	30	18	4	3	7	29	9	528
Średnie	19	17	4	3	11	31	15	456
Dobre	16	24	2	1	23	23	11	151
Zainteresowanie polityką								
Duże	24	24	5	2	20	21	5	149
Średnie	24	19	5	4	12	27	9	456
Małe lub żadne	23	16	3	2	7	33	16	530
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	19	20	5	5	8	23	20	52
Raz w tygodniu	22	16	4	3	11	31	13	656
Kilka razy w roku	24	21	5	2	12	29	8	335
W ogóle nie uczestniczy	34	31	2	0	3	17	14	90
Poglądy polityczne								
Lewica	38	22	3	4	8	17	8	245
Centrum	22	19	4	2	6	34	13	288
Prawica	13	20	5	5	21	30	7	270
Trudno powiedzieć	24	14	3	1	8	32	18	330

Tabela 4. Proszę ocenić, za rządów którego z premierów gospodarka była w najlepszym stanie.
1. Rakowskiego; 2. Mazowieckiego; 3. Bieleckiego; 4. Olszewskiego; 5. Suchockiej;
6. Zawsze tak samo; 7. Trudno powiedzieć

(%)

	1	2	3	4	5	6	7	Liczba osób
Ogółem	21	16	3	3	17	15	25	1135
Płeć								
Mężczyźni	25	16	4	3	20	16	17	536
Kobiety	18	17	3	2	14	15	32	599
Wiek								
do 24 lat	12	12	2	1	20	21	32	123
25-34	15	15	2	3	25	19	21	179
35-44	22	16	5	2	18	14	24	267
45-54	23	18	2	5	14	12	26	205
55-64	28	21	6	2	9	16	17	188
65 lat i więcej	23	14	2	2	13	13	33	172
Miejsce zamieszkania								
Wieś	29	15	2	3	9	18	24	435
Miasto do 20 tys.	19	20	4	1	18	11	27	121
od 21 do 100 tys.	19	15	3	2	19	17	24	225
101-500 tys.	12	23	6	1	20	14	24	212
501 tys. i więcej mieszk.	15	12	2	4	30	11	27	141
Region								
Północny	24	16	3	2	19	15	21	154
Zachodni	14	25	5	5	11	14	26	117
Środkowo-zachodni	28	17	2	4	17	15	18	159
Środkowy	20	11	1	1	21	12	34	205
Wschodni	31	8	2	4	13	22	20	121
Południowo-wschodni	17	17	5	3	15	16	27	185
Południowo-zachodni	16	21	5	2	17	15	24	193
Wykształcenie								
Podstawowe	25	17	3	3	10	14	28	420
Zasadnicze zawodowe	23	13	3	3	18	18	21	302
Średnie	13	17	3	2	22	16	26	324
Wyższe	22	22	6	4	24	6	15	89
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	17	29	5	4	21	6	18	65
Prac. umysł. niż. szczebla	15	17	3	3	23	12	28	110
Pracownicy fiz. - umysł.	10	18	5	3	20	14	29	52
Robotnicy wykwalifikowani	19	12	3	3	18	17	27	115
Robotnicy niewykwalifik.	30	14	7	0	7	24	17	67
Rolnicy	30	11	0	6	11	20	23	85
Prywatni przedsiębiorcy	16	16	7	1	22	8	29	60
Bierni zawodowo								
Renciści i emeryci	23	17	3	2	14	15	26	366
Uczniowie i studenci	0	12	4	0	28	25	32	34
Bezrobotni	24	18	3	3	13	15	25	91
Gospodynie domowe i inni	23	16	2	1	22	19	17	88
Dochody na jedną osobę								
Poniżej 500 tys. zł	40	14	2	5	8	15	16	86
500 tys. - 999 tys.	28	13	0	3	13	17	25	255
1000 tys. - 1499 tys.	20	15	4	2	14	16	28	305
1500 tys. - 1999 tys.	16	21	4	3	20	14	23	204
2000 tys. i powyżej	15	18	4	1	26	13	22	254
Ocena własnych war. mater.								
Złe	27	16	2	3	11	16	24	527
Średnie	15	18	3	3	18	16	27	456
Dobre	17	13	7	1	33	9	19	151
Zainteresowanie polityką								
Duże	21	18	3	4	33	10	10	149
Średnie	22	16	4	3	18	15	21	456
Małe lub żadne	20	16	3	2	11	17	32	530
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	17	16	6	4	8	14	35	52
Raz w tygodniu	19	15	3	3	17	17	25	656
Kilka razy w roku	24	18	3	1	18	14	22	335
W ogóle nie uczestniczy	25	21	3	2	15	7	27	90
Poglądy polityczne								
Lewica	34	16	5	4	15	11	16	245
Centrum	22	19	3	4	16	16	21	288
Prawica	11	15	4	3	32	17	19	270
Trudno powiedzieć	19	15	2	0	6	17	40	330

Tabela 5. Proszę ocenić, za rządów którego z premierów materialne warunki życia były najlepsze.
1. Rakowskiego; 2. Mazowieckiego; 3. Bieleckiego; 4. Olszewskiego; 5. Suchockiej;
6. Zawsze tak samo; 7. Trudno powiedzieć

(%)

	1	2	3	4	5	6	7	Liczba osób
Ogółem	32	22	2	1	6	18	19	1134
Płeć								
Mężczyźni	36	22	2	2	6	16	16	536
Kobiety	29	22	1	1	6	20	21	598
Wiek								
do 24 lat	33	14	3	1	5	17	27	123
25-34	24	26	1	2	7	21	19	179
35-44	37	22	1	1	3	21	15	267
45-54	33	24	2	0	8	13	21	204
55-64	36	25	2	2	3	16	16	188
65 lat i więcej	29	19	3	1	8	18	23	172
Miejsce zamieszkania								
Wieś	41	14	2	2	3	20	17	435
Miasto do 20 tys.	31	25	2	1	10	12	19	121
od 21 do 100 tys.	31	24	0	0	3	16	27	225
101-500 tys.	26	28	3	1	9	20	14	211
501 tys. i więcej mieszk.	20	31	1	0	9	19	20	141
Region								
Północny	40	20	2	1	9	14	14	154
Zachodni	26	33	1	0	8	17	15	117
Środkowozachodni	44	16	2	2	3	16	17	159
Środkowy	28	22	0	1	6	20	24	205
Wschodni	37	20	2	2	1	20	18	121
Południowo-wschodni	31	22	0	5	5	21	19	184
Południowo-zachodni	24	23	5	1	8	17	23	193
Wykształcenie								
Podstawowe	35	17	2	1	4	19	22	420
Zasadnicze zawodowe	33	20	2	2	8	19	16	302
Średnie	31	25	2	0	6	17	18	323
Wyższe	21	41	1	0	5	12	20	89
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	20	44	0	0	9	11	16	65
Prac. umysł. niż. szczebla	27	31	2	0	1	19	20	110
Pracownicy fiz. - umysł.	28	17	0	0	8	26	21	52
Robotnicy wykwalifikowani	42	10	1	1	8	19	18	115
Robotnicy niewykwalifik.	31	24	3	1	2	23	16	67
Rolnicy	42	12	1	4	3	21	18	85
Prywatni przedsiębiorcy	25	29	4	0	7	20	14	60
Bierni zawodowo								
Renciści i emeryci	31	22	2	2	7	16	21	366
Uczniowie i studenci	27	10	0	0	11	22	30	34
Bezrobotni	43	15	3	2	0	17	21	91
Gospodynie domowe i inni	34	26	0	1	8	18	14	88
Dochody na jedną osobę								
Poniżej 500 tys. zł	51	14	1	3	1	18	13	86
500 tys. - 999 tys.	40	18	2	1	2	19	18	255
1000 tys. - 1499 tys.	30	21	2	2	5	22	19	305
1500 tys. - 1999 tys.	29	27	2	2	7	14	18	204
2000 tys. i powyżej	25	27	2	0	11	16	20	254
Ocena własnych war. mater.								
Złe	40	20	1	1	1	19	17	527
Średnie	26	24	2	2	8	19	19	456
Dobre	23	24	2	0	15	13	24	150
Zainteresowanie polityką								
Duże	34	28	2	3	8	13	13	149
Średnie	34	25	2	1	7	17	14	455
Małe lub żadne	30	18	2	1	4	20	25	530
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	29	16	5	4	4	14	27	52
Raz w tygodniu	30	21	2	1	5	20	20	656
Kilka razy w roku	34	23	1	1	8	18	15	335
W ogóle nie uczestniczy	44	25	1	0	4	9	17	90
Poglądy polityczne								
Lewica	46	24	2	1	4	13	10	244
Centrum	34	21	1	2	3	21	18	288
Prawica	20	29	3	2	12	16	17	270
Trudno powiedzieć	31	15	1	0	4	20	28	330